

På tal om
reklam... Sid 4

Möt personalchef
Marianne Andersson
Sid 6-7

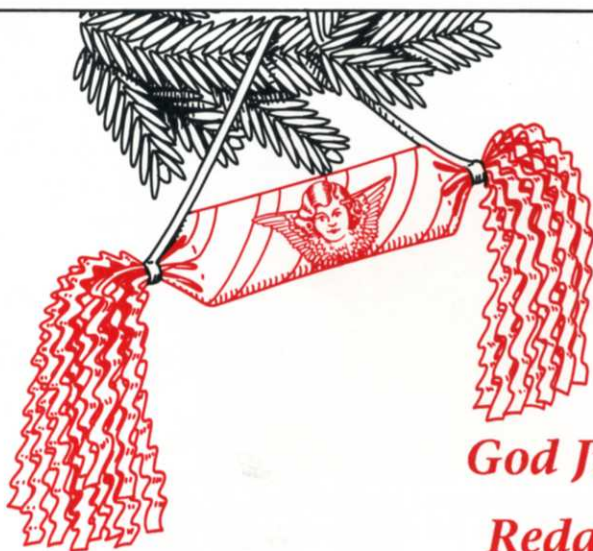
Jag trivs kanon-
bra på Leverindus,
säger Karen Sid 8

DETERGENTEN

Personaltidning för Lever och Leverindus

Ärgång 19

Nr 8 1990

God Jul och Gott Nytt År
önskar
Redaktionskommittén

HAR NI SETT BUSSEN?

Unilever-företagen Lever, Elida Gibbs och GB-Glance är bra representerade på ena sidan av en av Nyköpings stadsbussar. De flesta av oss som bor i Nyköping ser bussen åtminstone en gång om dagen. Det är ICA-butiken KNUTEN som tillsammans med 14 av sina största leverantörer av märkesvaror låter sig synas på Nykö-

pings gator under tre år på det här sättet. "Alla vänder sig om och tittar på bussen", säger Thord Johansson på Knuten, "och det är mycket diskussion om den i butiken. En bättre annonstavla kan man inte tänka sig än den som rör sig ute bland konsumenterna varje dag".

MILJÖPARTIET BESÖKER LEVER

Vad är det för material i en tvättmedelskartong, undrar Åsa Domeij och Lennart Rundqvist från Miljöpartiet. Det är oblekt returpapper, som används i våra kapslar, berättar Lars-Göran Eriksson.

**- Kan man inte ta bort parfy-
men i alla tvättmedel?**

**- Varför uppmuntrar ni lättjan
hos människor? - Låt konsu-
menterna jobba lite mer med
tvätten, då behöver vi inte så
starka tvättmedel och det blir
rent ändå.**

**- Kan inte konsumenterna på
varje tvättmedelspaket få in-
formation om vilket tvättmedel
som ska användas till olika
sorts tvätt och kan man inte
varna för att använda de
starkaste tvättmedlen?**

**- Varför måste det finnas så
många olika sorters tvättme-
del?**

Dessa frågor och andra diskuteras när representanter för Miljöpartiet med riksdagsledamot Åsa Domeij i spetsen besökte Nyköping och Lever. - Besöket var ett led i Miljöpartiets kampanjevecka om hushållskemikalier och avsikten med Leverbesöket var att informera sig om tillverkning, miljöansvar, hur Lever ser på produktlagstiftning-

en och vilka framtidsplaner som finns.

En snabbtitt på pulvertillverkningen och pulverpackningen hann gruppen med innan det var dags för telefonmöte för Åsa Domeij med riksdagsgruppen i Stockholm och därpå torgmöte i Oxelösund.

DETERGENTEN

(latin=rengöraren)

Nr 8
Årgång 19

Utgiven av
LEVER AB
611 87 Nyköping
0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare
Monica Lundberg

Redaktionskommitté

Göran Berglund
Kenneth Burman
Tuula Carlsson
Seppo Helander
Göran Hofstedt
Rolf Johansson

SIF Stockholm
SIF Nyköping
Fabriksklubben
Lever
Leverindus
SALF

Manusstopp för nästa nummer 10/1 1991

Sörmlandstryck Åkerblom Tryckeri AB

PROCESSUTVECKLAREN SOM BLEV PRODUKTCHEF

En ovanlig men positiv form av 'job rotation' är den som Henry Hultgren, processutvecklare på Lever, har medverkat i.

Vid tillkomsten av den nya flytande fabriken i Nyköping var Henry mycket engagerad i planeringsarbetet av den nya blandningsprocessen. Efter det stora projektets genomförande ville Henry prova på något nytt, gärna inom ett helt annat arbetsområde. Samtidigt sökte marknadsavdelningen i Stockholm en ny produktchef och Henry sökte platsen. - Dåvarande chefen för marknadsavdelningen, Christian Wiechel, nappade på Henrys ansökan och vid årsskiftet 1990 blev Henry produktchef för Sun-sortimentet.

Detergenten besökte Henry i Stockholm en dag i oktober. Henry, vad gör en produktchef?

- En produktchef gör för varje produkt en **marknadsplan** för varje år. I den finns allt om planeringen för året, t ex lanseringar och relanseringar. Som produktchef har man **budgetansvar** för sina produkter. Efter avdrag för skatt, indirekta och direkta kostnader ska vi ju ha så stor vinst som möjligt på det vi producerar och säljer. Vi följer regelbundet upp marknadsanalyser och jämför med våra konkurrenters försäljningsvolym, prissättning mm. **Ekonomiska kalkyler** är en stor del av det här jobbet och det är delvis nytt för mig, men det har varit mycket intressant att lära sig.

Produktchefen samarbetar ofta med försäljningschefer och säljledare, t ex med att göra **säljande aktiviteter** som hjälp för representanterna till införsäljning av nya produkter. Vi har nyligen haft en kupongaktivitet till hushåll i de större städerna på våra nya flytande produkter Via, Sun och Lux tvål.

- **Reklam** är en annan del av produktchefens ansvar. Där har vi hjälp av i huvudsak Lintas reklambyrå samt även några mindre byråer.

Mina produkter är ju Sun pulver och Flytande Sun samt Sun spolglans. Under min tid här har vi gjort en stor reklamdrive för flytande Sun tillsammans med en dansk porslinstillverkare, Royal Copenhagen. Där framhåller vi medlets skonsamhet mot dekoren på diskgodset i **"Flytande Sun är Guld Värt"**.

Och nu börjar du arbeta i Nyköping igen efter precis ett år. Hur känns det?

- När jag tackade 'ja' till det här jobbet på marknadsavdelningen, kom vi överens om att det skulle pågå 1-1 1/2 år. Jag visste ju till exempel inte om jag skulle trivas med pendlingen till Nyköping-Stockholm. Det har gått bra med resorna, men det blir sena kvällar. Det märkte jag mest av i somras då det var svårt att hinna med fritidsaktiviteter med familjen.

Man måste kunna diska sitt finaste porslin i maskin och tillsammans med Royal Copenhagen, Danmarks största porslinsfirma, har vi gjort en kampanj med Flytande Sun Maskindiskmedel, berättar Henry.

Har du haft nytta av din kemisk-tekniska bakgrund i det här jobbet?

- Både 'ja' och 'nej'. - Kanske 'känner' jag mina produkter bättre därför att jag vet och förstår den kemiska sammansättningen, men samtidigt kan det låsa mina möjligheter att vidga vyerna utanför de kemiska formlerna. Ibland kan ju det omöjliga bli möjligt bara för att man inte vet att det man begär är 'omöjligt', säger Henry Hultgren apropå fördelarna/nackdelarna att vara kemist på ett produktchefsjobb.

Även om det ibland har varit jobbigt med allt nytt och det lite 'hetsiga' klimatet i Stockholm, har det varit ett mycket intressant och givande år. - Att jobba på marknadsavdelningen och samtidigt nära försäljningsavdelningen ger en helt annan förståelse av hela företagets verksamhet. Och jag ser väldigt tydligt hur viktigt det är att vi kommunicerar med varann mellan Nyköping och Stockholm både mellan fabrik, laboratorium och kontor. Vi är ett bolag som stenhårt strävar mot samma mål, men vi finns på olika orter.

Text: Mona Larsson Foto: M Lundberg

OM REKLAM TALAR MAN MED Stig Söderblom PÅ LEVER

Ulf Peder Olrogs strof "Allting går att sälja med mördande reklam" och den konserverade gröten, ni vet, går vi inte på idag - speciellt inte vi på Lever och speciellt inte Levers 'reklamguru' Stig Söderblom. - Stig har varit med i branschen 'ett tag' - närmare bestämt i nästan 40 år - först på Lintas Reklambyrå och sedan på Sunlight/Lever.

Det här är en av mina favoriter, säger Stig Söderblom. Smutsiga ungar i tvättmedelsreklam var någonting revolutionerande på 50-talet.

Jag har fått vara i reklamens tjänst i hela mitt liv och det är verkligen en förmån. Jag började en gång på Lintas reklambyrå som assistent för Lux Toalettvål, som skulle vara i tre månader. Jag blev kontaktman i lanseringen av Via och med Via följde jag med till Sunlight. Via var ju mitt barn, säger **Stig Söderblom**.

Stig, hur är det egentligen - var reklamen bättre förr? - Är reklamen ännu viktigare idag för att vi ska kunna sälja våra produkter än på 50-talet, när du började?

Reklam är lika viktigt idag och det har blivit en större del av vårt liv både som konsument och producent.

Jag måste säga att reklamen var bättre förr, även om det är sådant man säger, när man blir äldre. Men det är faktiskt så att som reklamen utformades på 50-talet, så bra har vi aldrig varit. Jag tänker då särskilt på lanseringen av Surf med "Renare tvätt på lättare sätt" och Bris toalettvål

med "Lika fräsch i bussen som i duschen". Det är slogans som man minns än idag.

Efter kriget skulle reklamen föra oss ut i den nya världen. Reklam var jungfruelig mark och Sunlight var väl etablerat för att bli marknadsledare. - Vi hade mycket mer pengar till vårt förfogande på 50-talet eftersom inte så mycket försvann i form av direkta rabatter då. 50-talet var för mig det STORA ÅRTIONDET - man hade råd.

Bolagets stjärna från början var RADION. 1936 gjordes det stora förarbetet med reklam för Radion. Och efter Radion kom SURF. Surf är fortfarande idag ett av Sveriges mest kända varumärken och det är rätt kul med tanke på att av 10 tänkta namn på den nya produkten kom SURF på sista plats av en enig reklammanjury på annonsbyrån.

Vad vi har gjort med reklam är att bygga varumärken genom att påverka människor att skaffa sig

en klar uppfattning om ett märke. Reklamen talar om för oss vad produkten kan stå för tekniskt och emotionellt. Tag t ex Lux som fortfarande är känd som filmstjärnornas tvål, och på det bygger man vidare.

Den tragiska nedgången i reklamens historia kom 1968 med studentrevolten, då hela vårt ekonomiska system ifrågasattes. Allt ifrågasattes; mode, kläder, flärd, sättet att leva, och Sunlight fick också sina snytingar. Intresset för att bygga märken fanns egentligen inte då. Det blev den tysta hösten. Man vågade inte lova något i reklamen.

Efter det kom lågpris - man konkurrerade med lägre kvalitet och lägre pris. Ännu värre blev det 1974 när oljekrisen kom. Då var det riktigt krisigt.

Vi mötte upp med det bästa vi hade i den gruppen och det blev SUNLIGHT TVÄTTMEDEL. Det var en aggressiv lågprisprodukt med reklam i bagaget. Där fanns

inga 'vanliga' reklambudskap att läsa, utan där stod "tvättar inte vitare men lika vitt" och "vi lägger inte ner pengar på jippon" etc.

70-talet var inget intressant årtionde, men under ytan arbetade vi målmedvetet för att komma med riktiga nyheter.

Så på 80-talet - närmare bestämt 1982 - lanserade vi VIA TAED. Försäljningen hade legat på 6000 ton Via /år - visserligen marknadsledare men inte tillräckligt bra. Med VIA TAED sköt försäljningen direkt i höjden till 10000 ton/år. Detta var just den riktiga nyhet som man behövde på tvättmedelsmarknaden. Den låg helt i tiden - i energisparsamhället. Husmor ändrade sina tvättvanor, sänkte temperaturen och då kom Via Taed. Det var just ett sådant tekniskt genombrott som passade marknaden perfekt.

Efter 3-4 år var Via Taed en marknadsledare man sällan ser. Kunderna hade tredubblat sina inköp av Via Taed och då var man uppe i 18000 ton Via/år.

När vi idag ser tillbaka på marknadsföringen av Via Taed fungerade den som en typisk 2-stegsraket. Det fanns många som direkt fattade den tekniska fördelen med TAED-systemet, men det var inte 'massan'. De som tvättade kopplade ihop tekniken med tvättresultatet och detta spred sig med "mun-mot-mun"-metoden, men det tog tid innan det gav utslag. "Mun-mot-mun"-metoden är en mycket pålitlig spridare av budskap.

Stig, vilken har varit den genom tiderna mest lyckade reklamkampanjen, som du har varit med om?

Surfs smutsiga ungar var en av de mest lyckade reklamsatsningar vi gjort. Både hjärta och hjärna var med och framför allt barn. Det var kampanjen "Lyckliga ungar har gröna knän", och den skönaste bild jag vet i den är

ungarna på brunnslocket. Det var första gången i historien som man visat smutsiga människor i reklam för tvättmedel. Vem har missat SURF-barnen? Inte någon nu levande vuxen människa i Sverige, tror jag.

Surf hade också en lite ful förhistoria. - Minns ni Surfhästarna med kraftkorn i slutet av 60-talet? - I relanseringen av Surf hade vi påverkats av en amerikansk kampanj med starka hästar som sprängde fram och detta kopplat till kraften i tvättmedlet blev de röda/gröna/blå kraftkornen; färgade tvättmedelkorn i Surf. - Detta ansågs vara vilseledande reklam och det sägs att hästarna och kraftkornen var en pådrivande faktor till att vi fick en marknadslagstiftning och en KO, Konsumentombudsman. Och detta tycker jag är bra. Det behövs en instans som värnar om att det är det sanna ordet som kommer till konsumenten. - **Reklam ska vara sann.**

Och nu - det nya mediet TV är inget nytt medium - inte heller för oss. I Sverige har vi förstås varit lite udda. Av alla utvecklade länder har Sverige varit nästan det enda land som inte haft reklam i TV. Och TV som är ett så fantastiskt medium - man når så många samtidigt. I Sverige är vi ju bara i början av utvecklingen än. I Finland har alla tillgång till reklam i TV, och i Sverige är det drygt 40 %.

TV passar våra märken väldigt bra. TV väddar till både hjärta och hjärna i ett budskap framfört med musik, färg, rörelser, människor mm.

Hittills har vi varit med i TV3 med Shield, Surf, Flytande Via, Via Micro samt Comfort Dubbelmjuk under 1 1/2 år.

TV3 kom igång snabbare än vi räknat med och därför kom vi på efterkälken med Flytande Via. Med Via Micro är det annorlunda

- där är vi med från början och där kan vi klart se att TV har en betydelse för en hög och snabb acceptans av en ny variant. Vi ser det klart i de områden där TV3 finns.

Säljer vi mer Via Micro i de områden som har reklam i TV?

- Ja, vi säljer klart mer i de områden som har kabel-TV.

Reklam i TV - är det inte väldigt dyrt det?

Reklam i TV är inte dyrt. Man når de människor man vill nå. Under en övergångsperiod - så länge man inte har ett fullt utbyggt system och kan välja det ena eller andra mediet - blir det vissa fördyringar förstas.

TV gör också att den interna konkurrensen i Sverige ökar och därför kommer vi nog att få satsa mer reklampengar där i framtiden.

Hur mycket av våra produkters värde är reklam?

Något mer än 5 % av produktens värde ur fabrik kan man säga är reklam i någon form.

Stig, nu går du in i en annan del av Levers liv i samhället - produkter och miljö - och blir miljöansvarig på Lever.

- Ja, det är ju viktigt att vi talar om för vår omvärld vad vi håller på med och det kan vi bli bättre på. Jag är ombedd att sköta kommunikationen med omvärlden, och att kommunicera till hjärta och hjärna är egentligen vad jag hållit på med i hela mitt liv. Nu kommer den kommunikationen att ske på alla tänkbara plan; det kan gälla mellan Lever och enstaka konsumenter eller med större grupper och opinionsbildare. - Jag vill emellertid understryka att vi måste alla fortsätta att vara våra egna miljöambassadörer oberoende vad vi jobbar med.

Hur känns det idag då?

Marianne Andersson, personalchef i Nyköping

- Tack bra, jag börjar känna mig som nyköpingsbo efter att ha bott här i drygt ett år.

Marianne är ansvarig för personalfrågor på Lever och Leverindus, både i Stockholm och Nyköping samt för säljarna vid båda företagen.

- Men jag arbetar inte ensam utan samarbetar både med Ulf Pehrson i Stockholm, med Elsie Pettersson och Monica Lundberg och med löneadministrationsgruppen Marianne Carlsson, Britt Wiberg och Kerstin Siwer i Nyköping.

Ulf Pehrson är ansvarig för att driva personalfrågor inom Lever på ca 30 procent av sin arbetstid. Den största delen av sin tid är Ulf personalansvarig för hela Svenska Unilever.

- Vi har gjort den uppdelningen, säger Marianne, att Ulf ansvarar för chefsfrågor på Lever i Stockholm och jag i princip för övriga anställda på fält och kontor.

Marianne, sedan drygt ett år har du bytt både bostads- och arbetsort. Hur känns det att flytta från Stockholm till Nyköping?

- Det har gått bättre än förväntat,

Att arbeta med personalfrågor är roligt eftersom jobbet består av så många olika arbetsuppgifter, säger Marianne Andersson

dels beroende på att vi - Per-Gunnar Nyström som jag lever tillsammans med och jag - har fått tag på en trevlig bostad och dels att omgivningarna både sommar och vinter tilltalar mig mycket. För mig passade det bra att flytta just i det här skedet - 1989 - då mina barn på 19 och 21 år började studera och leva på egen hand.

Och arbetet - om vi ser på företaget Lever i Stockholm och Nyköping - samma bolag men på två olika orter - tycker du att det finns skillnader att jobba på respektive ställe?

- Ja, både arbetstempot och intensiteten i arbetet är högre i Stockholm. Många av personerna på marknads- och försäljningsavdelningen känner mer av närheten till kunder och marknad. Många där är också i början av sin karriär och satsar hårt på jobbet, och detta gäller även Leverindus.

I Stockholm blir de dagliga kontakterna fler och man sitter nära varandra inom ett relativt litet utrymme. Här i Nyköping är vi mer spridda på olika ställen

inom fabriksområdet eftersom arbetets art skiljer sig mer och så också lokalernas placering.

Vad gör en personalchef och en personalavdelning - vad kan en dag på jobbet innehålla?

Vi inom personalfunktionen ska tillföra företaget vår specialistkompetens genom

- att kunna tolka lagar och de regler och bestämmelser som vi måste hålla oss till på arbetsmarknaden

- att arbeta för att behålla en bra personalpolitik och sprida den.

- att stötta cheferna i personalfrågor. Inom Unilever har vi i alla tider fäst stor vikt vid personalfrågor på alla nivåer. Varje linjechef har personalansvaret för sin personal. Vi som personalfunktion ska kunna stötta och fungera som rådgivare.

- att se till att personalfrågorna får en plats i företagets verksamhet både på Lever och Leverindus. Ulf Pehrson är med i Levers ledningsgrupp och jag i Leverindus ledningsgrupp.

- att hjälpa till och utveckla personal tillsammans med cheferna och se till att personerna får den utbildning i jobbet som de behöver.

- Rekrytering är tidvis en stor del av arbetet och det gäller hela processen från fastställandet av arbetskrav och under hela urvalssarbetet. Det slutgiltiga avgörandet ligger hos den ansvariga chefen i samråd med personalavdelningen.

- Vi bidrar med utbildningsinsatser, egna eller köpta vid olika utbildningstillfällen

- Lönesättning både vid löneredimensioner och nyanställningar

- Och förhandlingar. Jag anser att förhandlingar ska föras direkt mellan linjechef och fackklubbarna med personalavdelningen som 'extern' hjälp. Personalavdelningen ska se till att enhetlighet tillämpas samt vara med när det rör sig om mer övergripande frågor. Förhandlingsarbetet bör vara en naturlig del av en chefs arbete eftersom det är viktigt att det arbetet görs så nära den nivå som möjligt som ska verkställa besluten.

- Kontakter med människor är en stor del i en personalavdelnings arbete.

Marianne - vad tycker du är roligast respektive svårast i din roll som personalchef?

- Roligast tycker jag att komplexiteten i arbetet är. Det är så stor spännvidd mellan olika arbetsuppgifter. - Den inblick i hela företaget man får när man jobbar på en personalavdelning är också intressant.

- Svårast är att tvingas komma med negativa besked till personer. När vi måste minska organisationen berör det någon eller några på ett negativt sätt. Det är svåra och jobbiga samtal. - Svårt är det också att bli uppfattad på rätt sätt. Kommunikation är det svåraste som finns. Vi uppfattar ibland bara en del eller bara det vi vill uppfatta i ett budskap.

- Svårt är det att få tiden att räcka till. Jag känner många gånger en otillräcklighet, särskilt när jag hör att det är svårt att få tag på mig fast jag tycker jag finns här för det mesta.

Vem är personen Marianne?

- Jag är född och uppvuxen i Finland. Jag har gått i svensk-språkig skola och på Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. Jag talar finska också, fast det blir inte så ofta nu för tiden.

Till Sverige flyttade jag 1963 och hamnade så småningom på Trollhätteglass, där jag var VD-sekreterare. Men efter några år i sekreteraryrket ville jag göra något annat och då blev jag erbjuden en tjänst på personalavdelningen på Trollhätteglass. På kvällstid lärde jag mig personaladministration och läste också lite juridik och företagsekonomi.

Och personalarbete har jag sedan trivts mycket bra med.

Till Sunlight kom jag -74 när företaget bestämt sig för att inrätta en egen personalavdelning i Stockholm. Jag hade också hand om personalfrågorna på Gibbs under en period. 1985 blev jag Leverindus' personalchef och det var första inkörsporet till Nyköping, där jag jobbade ca en dag per vecka till en början.

Den 1 augusti 1989 fick jag min nuvarande befattning som personalchef med Nyköping som huvudsaklig arbetsort.

Och vad gör du när du inte jobbar?

- Jag gillar Nyköping sommar som vinter. Jag är sedan länge inbiten seglare så jag tycker att staden erbjuder fantastiska möjligheter med den fina skärgården.

- Alldeles nyligen har Per-Gunnar och jag upptäckt tjustringen med långfärdsskridskor, så vi är ute och far på sjöarna så fort isen tillåter. Vi har till och med åkt på havet längst ut i havsbandet.

- På vintern skidar jag gärna på längden eller utför. Jag har en andel i ett hus i Storlien, som jag

gärna åker till.

- Om jag får tid över läser jag gärna skönlitteratur och går på teater då och då.

- Jag har lärt mig uppskatta Nyköping. Det finns en trivsam småstadsatmosfär här och staden är fin, särskilt stadskärnan längs ån. Men jag saknar det stora utbudet av teatrar och biografier, som finns i Stockholm och valfriheten som finns där.

Har du någon vision om Lever i framtiden, Marianne?

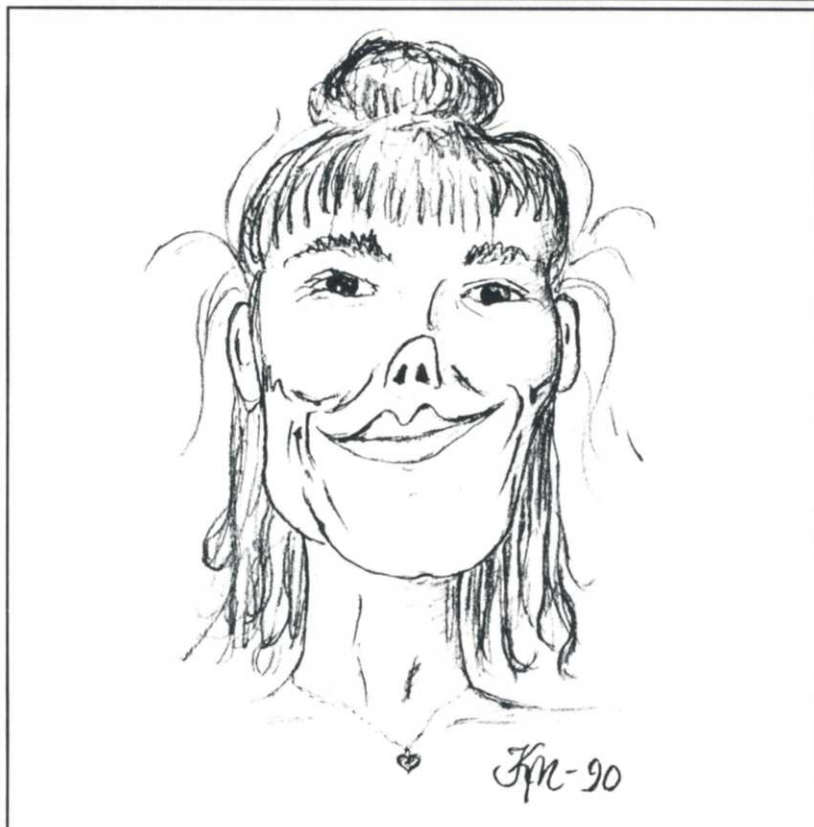

- Det är en svår fråga men jag ser Lever fortfarande som ett marknadsledande företag som förser marknaden med tvätt- och rengöringsmedel även i framtiden.

Vi kommer att få vänja oss vid förändringar på ett mer påtagligt sätt. Europa krymper och vi blir en del av en större gemenskap. Lever har kommit in i ett skede där vi har ännu hårdare press på oss när det gäller kostnader. Situationen är ju inte unik för oss. Knappast något företag kan lämna garantier för all framtid. Många har arbetat väldigt länge i företaget och har förväntningar på att allt förblir som det varit - men så är det inte.

- Det är viktigt och nödvändigt att vi lär oss leva med förändringar och tänka i nya banor. Vågar oss på något nytt och annorlunda kanske. □

"Man måste ha kul i det man gör"

Det säger **KAREN MATTSON**, trainee och produktchef på Leverindus.

Karen, du har jobbat på Leverindus i ett år. Du verkar vara en festlig tjej, som sprider glädje kring dig och som har kul. Nu vill vi gärna veta - vem är du?

Jag är född för 25 år sedan, växte upp i Västerås och ägnade mig oerhört mycket åt idrott under min uppväxt. Först var det simning med början vid sex år och tävlingar vid sju. Sedan har friidrott varit mitt stora intresse, speciellt löpning 800 meter.

Jag gick naturvetenskaplig linje på gymnasiet och under den perioden bodde jag i USA ett år, pluggande engelska, idrottade och hade kul.

Eftersom jag hade lättast för matte, fysik och kemi i skolan bestämde jag mig för att bli ingenjör. Jag var också påverkad av min farfar, far och två syskon, som är ingenjörer. Men

jag är humanist också på många sätt - har alltid dansat, sjungit och spelat teater.

Jag sökte som trainee till Unilever våren 1989. När jag blev erbjuden jobbet övervägde jag kallt i ca 1 sekund och tackade sedan 'ja'. Jag började i januari 1990 på Leverindus och innan dess hann jag avsluta mina sista tentor samt bo två månader hos min släkt i Tyskland.

Det hände så mycket när jag var i Tyskland för det var i november 1989 - när gränsen öppnades mellan öst och väst - och jag var där just när det blev accepterat att muren skulle raseras. Jag var med och knackade en bit och tog med mig hem. - Under dessa månader fick jag lära mig mycket om min egen härstamning. Det var också intressant att vara med om mina släktingars reaktioner i början av återföreningen mellan öst- och västtyskland.

Att börja som trainee - är det ett bra sätt att komma in i ett före-

tag/koncern?

- Ja, mycket bra. Det är toppen att få gå till olika poster och känna på hur det är. Dels för att få en bred erfarenhet och dels för att man förhoppningsvis verkligen vet vad man vill ägna sig åt, när man får fast tjänst efter ca 2 år.

På Leverindus jobbade jag först på tekniska sidan med systematisering av varningsmärkningsen, och min uppgift var också att ge förslag på ett bra system för teknisk information där ändringar görs automatiskt både på produkter, varuinformation och produktblad. - Det var ganska mycket av ett ensamarbete och det kändes svårt för mig som var alldeles ny och i behov av att lära känna folk här. - Jag bad att också få arbeta på lab och fick då tillsammans med Göran Kennmark jobba med utvecklingsarbete, och det var kul.

Sedan kom erbjudandet att bli produktchef för personlig hygien och det jobbet har jag haft i 7-8 månader. Det är spännande och jag tycker nu att jag fått struktur på jobbet. Jag har lärt mig oerhört mycket; har fått fråga, göra bort mig och har haft ett fantastiskt bra stöd främst i Peder Hallberg och Katarina Högström-Hadfy.

Du verkar trivas på Leverindus. Karen?

- Ja, jag trivs kanonbra med jobbet på marknadsavdelningen och sen finns det så många trevliga och tokiga människor här.

Och nu ska du börja ett nytt jobb?

- Ja, egentligen tycker jag att det är alldeles för kort tid för att lämna det här jobbet, men det är ju idén bakom traineeutbildning - att inte "fastna" på ett jobb innan de två utbildningsåren är till ända. I slutet av december ska jag börja som assistent/projekt-

ledare på Lintas reklambyrå i Stockholm och det ska också bli väldigt kul.

Du är ju själv aktiv konstnär - har du påverkat valet av Lintas själv?

Påverka kan man ju alltid och som trainee ligger det delvis på en själv att se till att man har framförhållning och att man få chans att jobba med det man är intresserad av.

Konstnären Karen - beskriv henne

"När jag var fyra år skulle jag bli konstnärinna. - Jag kommer ihåg att jag satt vid köksborden och tänkte att nu ska jag rita en gubbe med armar och ben och det ska se riktigt ut. - Sedan har jag genom hela skoltiden gjort alla inbjudningskort och dekor till olika aktiviteter. Jag har gjort tavlor i present till släktingar och vänner. - Jag är självlärd, har inte gått någon särskild utbildning och det är också medvetet från min sida för att behålla min egen stil och kreativitet. - Men jag har haft mycket kontakt med duktiga konstnärer."

Hur har du med din konst idag?

- I år har jag målat 10 tavlor i akvarell, akryl och kol och tecknat ungefär 20 illustrationer till olika personaltidningar, sen vet jag inte hur många ströbilder

jag gjort till bl a inbjudningskort, placeringskort mm. Så fort det blir lite tid över tecknar och kladdar jag. Det blir nog en 4-5 kvällar i veckan.

Jag ska arrangera en utställning i vår har jag tänkt, om jag kan spara så många tavlor till ett tillfälle. Välkomna...

Vad gör du om 10 år och hur tror du att vägen dit ser ut?

- Jag vill gärna jobba i Stockholm ett tag nu eftersom jag har lägenhet där. - Några år utomlands - helst i Europa - skulle jag tycka om. Gärna marknadsföring - jag kan gott tänka mig att vara produktchef.

Jag vill jobba med något som jag tycker är roligt, som jag lägger ner hela min själ i. Då trivs jag och då gör jag ett bra jobb.

•
För mig är det viktigt att det finns glädje i det jag gör - jag vill kunna blanda seriositet och humor.

•
Har 1990 varit ett bra år för dig?

- Ja, det har det. Det är skönt att inte behöva gå upp och tenta. Det har varit jättekul att börja jobba och jag har haft tur. Det är roliga människor som jobbar här på Leverindus. Jag har lärt mig så mycket; varje dag nya saker. Och så har jag fritid till skillnad från studietiden. Jag känner verkligen att jag har gått från teori till praktik.

Och så har jag lärt mig flyga - alltså resa med flyg. Jag har varit livrädd ända sedan jag var barn, men nu har det äntligen lossnat. - Beviset för det är att jag nästan somnade på planet hem från Åbo härom dagen. - Det öppnar en ny värld för mig både konkret på kartan och inom mig själv.

Karen, ha det bra på Lintas. Hoppas vi får se ditt glada ansikte här i Nyköping igen!

Insamlingen till BRIS - Barnens Rätt i Samhället - gav 1406 kr,

som översänts till BRIS och kommer att användas i verksamhet inom BRIS-Öst som omfattar bl a Södermanland.

På BRIS blev de mycket glada över vår insamling, berättar Elisebeht Markström, och de bad mig framföra ett varmt tack till alla som deltog.

Trots ett väl utbyggt socialt skydd för barn och ungdom finns det de som faller utanför, säger Elisebeht. Vid samtal med en BRIS-representant fick jag veta att de som kontaktar BRIS erfarit att de saknar någon vuxen att vända sig till med förtroende, när de har det svårt. Ofta är det just de vuxna som barnet är beroende av som skapat barnets svåra situation. Det kan gälla föräldrarnas skilsmässa, där barnet kommit i skymundan eller efter en skilsmässa, där barnet blivit slagträ mellan de vuxna och inte får lov att sörja sin förlust av den ene föräldern.

Det kan också gälla sexuella övergrepp av närstående vuxen eller annan fysisk/psykisk misshandel.

Det är fler flickor än pojkar som ringer, de flesta är mellan 12-15 år.

BRIS övertar inte myndigheters ansvar men går in och fungerar som pådrivare och i vissa fall som ombud för barn då deras behov inte tillgodoses.

Det mesta arbetet går dock ut på att bemanna BRIS barn-telefon, dit barn kan ringa för att få prata och få råd och stöd av en vuxen. Det känns självklart mycket bra att så många här på Leverindus bidrog till insamlingen och vi ber att få tacka för hjälpen.

Kurt Agneta Ingegerd och Elisebeht

"Rejält rent i bättre balans med miljön"

Så lyder sloganen för **SURF BALANS**, Levers miljöalternativ, som just ska börja tillverkas i fabriken i Nyköping.

Vad är det som är nytt med Surf Balans?

Detergenten frågar Gunilla Wictorsson, som är produktchef: **Surf Balans** är ytterligare en produkt i den nya generationen koncentrerade tvättmedel. Den kommer att tillverkas och packas i Nyköping. Surf Balans innehåller inte TAED, inget optiskt vitmedel och inte fosfat.

Vad innehåller den då?

I huvudsak innehåller den naturligtvis smutslösande syntetiska tensider och tvål, zeolit som tjänar som vattenavhårdare, enzymer, blekmedel/perborat, parfym och lite vattenglas.

Produkten har samma rengöringseffekt på kulörtvätt som gamla Surf och den är bättre på feta fläckar.

Varför ändrar vi på Surf nu?

Miljöintresset är väldigt stort hos alla, inte minst bland konsumenterna. Som största företag i branschen vill vi ta fram miljöanpassade alternativ, som motsvarar kundernas "miljöanpassade krav".

En världsnöhet i LUX-sortimentet

- utvecklad från grunden tillsammans med svenska konsumenterna, presenterar här Pirjo Löfman.

Det är faktiskt ganska ovanligt idag att vi själva tar fram någonting från grunden, säger Pirjo,

Med den här produkten kan vi avlasta konsumenten hans/hennes dåliga samvete för miljön utan att han/hon behöver avstå från ett bra tvättresultat, säger Gunilla. Många av de sk 'miljötvättmedlen' ger oacceptabelt dåligt tvättresultat, medan vi vet att Surf Balans tvättar rent.

En produkt - en storlek

Surf Balans kommer att säljas i en storlek - 1.2 kg - dvs hälften så stor volym som nuvarande Surf 2.4 kg. Man doserar också hälften så mycket i tvätten och paketet räcker till 27 tvättar - lika många som tidigare 2.4 kg. Alltså samma kostnad per tvätt. En måttskopa kommer att packas i paketet.

men det här är ett arbete som Sverige och Danmark har gjort tillsammans - att genom konsumenttester komma fram till en flytande tvål för hand- och ansiktstvätt, bekväm att dosera genom pump, i en bra storlek på 300 ml, med fina inre egenskaper som bl a fuktighetsingrediens, som inte torkar ut huden, och ett behagligt utseende. Lux Creme Soap är inte återförslutningsbar - den ska vara stationär på handfatet - och den finns som refill.

På marknaden har det hänt något precis nu, säger Pirjo.

Det finns en trend som är starkare än någonsin från fasta tvålar till flytande preparat. Det började med energikrisen när folk börja-

Vi räknar med att producera och sälja dubbelt så många paket Surf Balans 1991 som vi tillverkat vanlig Surf 1990 och det betyder ca 1700 000 paket.

Surf blir Levers miljömärke

Många i företaget har samarbetat för att ta fram den här produkten och hela arbetet med lanseringen har bara tagit ca 1/2-år och det betyder en av våra snabbaste lanseringar, säger Gunilla. Surf är ju ett av våra mest kända märken och vi gör det till Levers miljömärke.

Säljarna har länge väntat på ett tvättmedel av den här typen, som både är bra att tvätta med och som tar extra hänsyn till miljön.

de duscha. Och för 15-20 år sedan kom en konkurrent med en flytande tvål att ha på handfatet, men sedan har det inte hänt så mycket.

Men nu kommer Lux Creme Soap i fräsch och bekväm förpackning för hand- och ansiktstvätt. Den är lika fräsch och lika hygienisk till sista droppen. Perfekt att ställa på handfatet.

Den lanseras nu i december och kommer i butikerna lagom före jul. Ordinarie priset på Lux Creme Soap är ca 24 kr och 19 kr för refillen.

Produkten tillverkas i Tyskland. □

1000 låneböcker ej tillbakalämnade på Lever!

FÅR VI BEHÅLLA ARBETSPLATS- BIBLIOTEKET?

Det är med stor besvikelse vi får höra från biblioteket att vi inte kan sköta utlåningen på vårt arbetsplatsbibliotek!

Under de tre år som vi haft ett bibliotek på Lever har det försvunnit 1000 böcker! Böcker som inte lämnats tillbaka efter lån. Böcker som ligger kvar hemma eller står i någons bokhylla.

Känner Du Dig skyldig? Gör i så fall det enda rätta. Tag omedelbart med böckerna och sätt tillbaka dem där Du lånat dem. Att ta med sig böcker hem och "glömma" dem hemma eller "tro" att det inte är någon som märker om man behåller dem - det är ett dåligt sätt att förstöra för andra som vill låna "som vanligt".

Det är många här på företaget som skulle bli väldigt besvikna om möjligheten att låna böcker på jobbet skulle försvinna. - Det kostar mycket pengar att ha ett arbetsplatsbibliotek på gång och det är ingen självklarhet att kommunen fortsätter att betala för detta. Det är i slutänden dessutom Du och jag som via skatten betalar för detta.

Inte på någon av de andra arbetsplatserna, där liknande system med bokutlåning finns, har det försvunnit lika många böcker. - Är det omöjligt på vårt företag att ha den moralen att man kan ha "någonting fritt" utan att det ska missbrukas?

Gör någonting - ni som vet med er att ni inte "lånat" på rätt sätt!

TACK

för att vi blev så väl omhändertagna under våra praktikdagar på Lever, säger lärarna från Brandkårsskolan. På pulverpackningen, limningen och på flytande fick vi prova på att jobba och vi kände inte att vi var till besvär. - Så duktiga och snabba personalen är och så glada och stolta över sitt arbete.

Kerstin Landerhall och
Ulla Oskarsson

PERSONALNYTT

Vi gratulerar till 80 år

August Sarm 6/1
Sven Karlsson 22/2

75 år

Karlis Krauja 13/2

60 år

Kerstin Lundberg 14/2

50 år

Siv Burström 30/1
Flexi
Jan Flygeborn 30/1
Förpackningsutvecklingen

30 år i tjänst

Vivian Bolin 9/1
Marknadsavdelningen

25 år i tjänst

Inger Svensson 3/1
Laboratoriet
Torbjörn Gustavsson 24/1
Leverindus försäljningsavd
Göran Kennmark 1/2
Leverindus laboratorium

20 år i tjänst

Britt-Marie Larsson 4/1
Matsalen
Anne-Marie Westerberg 19/1
Lagret

15 år i tjänst

Kent Jonsson 9/1
Flytande
Per-Erik Karlsson 9/1
Flytande
Benny Carlsson 28/1
Pulvertillverkningen
Lisa Blomqvist 13/2
Pulverpackningen
Karin Andersson 20/2
Lokalvården
Salme Myllymäki 20/2
Flexi
Inga Bengtsson 27/2
Pulverpackningen
Siv Burström 27/2
Flexi

10 år i tjänst

Torbjörn Leinestränd 16/2
Leverindus marknadsavd

TACK

Ett hjärtligt tack för uuvaktningen på min 70-årsdag.
Herman Gustafsson

TACK

Ett hjärtligt tack till Pensionsavdelningen som ordnat den trevliga resan till Åland.

Från 170 glada resenärer

Hjärtligt tack till arbetskamrater och arbetsledare för blommor, presenter och uppvaktning i samband med min pensionering.
Bertil Andersson

Ett varmt tack till LEVER AB för den trevliga uppvaktningen vid mina 40 år i företaget.
Yngve Carlsson

Hjärtligt tack för present från företag och arbetskamrater i samband med min 50-årsdag.
Kenneth Danfelter

Eva är ny sekreterare i Stockholm

EVA MODESS är sekreterare på Levers marknadsavdelning i Stockholm och hon började i november. Närmast kommer Eva från SECURITAS.
- Jag har tidigare arbetat tillsammans med marknadsförare och säljriktade personer och och det trivs jag mycket bra med, säger Eva.

ENGELSKKURSERNA

fortsätter efter helgerna med start vecka 3.

För Affärsengelskan och Konversationen är det 12 gånger i vår och för Cambridge First Certificate 15 gånger.

Det finns möjlighet för fler att hoppa på både Affärsengelska och Cambridge First Certificate. Det förutsätter naturligtvis att Du är duktig i engelska redan nu men vill bli ännu bättre.
Hör av dig till Monica Lundberg.

ÅRETS LIDINGÖLOPP - INFERNO I LERA Resterna av två löpare

Salme Gaal och Tina Linderholm sprang i lertyngda skor.

Med tåg som var inställt, vi taxi fick ta
Upp till centralen i Stockholms sta'
Regnet från himlen stod som spön
När vi med buss for till Lidingön.

Till startplatsen tog vi oss ganska lätt
- Hoppas nu regnrocken håller tätt
Vid Fågelöudde, under gran och fur
Stod huttrande damer och vänta på tur
I fällorna släpptes vi in, en och en
Nu ska det bli kuta av utav bara den.
När startskottet gick var 5000 på språng
Som skulle runt banan, som var "15" lång
I backar och lera, vi slet som djur
För i mål skulle vi komma med lite tur
På målrakan man önska, man hade haft
stora stövlar, med långa skaft.
Lera och gyttja så långt ögat såg
Många till och med på magen låg.
Vi klarat! Vi klarat! Utan större besvär
Så nästa år är vi säkert åter här.

Med medalj i blå-vitt, som runt halsen blänkte
traska vi i gyttjan som kring benen stänkte
Till dukat bord med dricka, bullar och soppa
Som vi i våra magar stoppa'
Det som nu återstod av detta lopp
var att tvätta leran från sin kropp.
Mot omklädningsrummet vi satte kurs
För att få en välförtjänt dusch
Efter dusch och bastubad
var det gott med macka och choklad
- Och efter dagens slit och skubb
var det dags att gå på pub
Till Centralrestaurangens bar, där vi beställde
Varsin öl, som vi i strupen hällde
Det som nu återstod var att åka hem
så vi tog tåget klockan fem.

- Diktat av Tina Linderholm den 17/10 -90

SIFs årsmöte

hölls den 4 december på Restaurang
Ambrosia i drygt 40 medlemmars
närvaro.

Efter valen på årsmötet ser den nya
SIF-styrelsen ut så här:
Laszlo Arato, ordförande
Uno Jansson
Kjell Norin
Mona Larsson
Jack Wahlberg
Sture Ejenstam
Jan Maxe
Norma Ingårda, suppleant
Agneta Andersson, suppleant

POSTGIROT SVERIGE
Medlemsnr till Delningsgenomsnittet

INBETALNING / GIRERING A
754468-7

BRIS
e.u. Elisebeht Markström
Nytorget
61187 Nyköping

Vårt bidrag till
ert arbete bland
barn och ungdom.
Personalen vid
Lever AB, Nyköping

14067
754468-7

Levers bidrag
till insamlingen till
BRIS, Barnens Rätt i Samhället
Se sid 9

"Old Girls" gjorde det igen - sprang Ekensbergloppet!

Deltagare Tina Linderholm, Salme Gaal, Elisebeht
Markström, Britt-Louise Johansson och Märta Eriksson.
För övrigt har tjejerna deltagit i följande lopp i år:

1. Elviras Tjej 5:a (Stockholm)
2. Nyköpings Tjej-terräng
3. Midnattstrippen
4. Maja Gräddnosloppet (Uppsala)
5. Trosa Stadslopp
6. Oxelöppet
7. Tjej Milen (Stockholm)
8. Tjejernas Mil (Norrköping)
9. Ekensbergslöppet
10. Lidingöloppet
11. Tunabergslöpet